

Przedmiotowe zasady oceniania z fizyki

Zgodne z:

- Podstawą programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej z fizyki
- Programem nauczania fizyki w szkole podstawowej
- Statutem Szkoły Podstawowej im. Juliana Tuwima w Wielączy Kolonii

Cele oceniania

Ocena osiągnięć ucznia polega na rozpoznaniu stopnia opanowania przez niego wiadomości i umiejętności rozwiązywania zadań w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej. Ocenianie służy do sprawdzenia skuteczności procesu dydaktycznego i ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i o postępach w tym zakresie,
- wspomaganie ucznia w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Ogólne zasady oceniania:

1. Nauczyciel informuje uczniów o szczegółowych wymaganiach na poszczególne oceny.
2. Nauczyciel jest obowiązany, na podstawie opinii poradni psychologiczno- pedagogicznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych edukacyjnych ucznia.
3. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowane wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.
4. Podczas oceniania uwzględnia się wysiłek i zaangażowanie ucznia. Ocena ma odzwierciedlać indywidualne podejście ucznia do lekcji, jego motywację i zaangażowanie w pracę.
5. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
  - Nauczyciel uzasadnia uczniowi ocenę w obecności klasy - informuje ucznia, co wykonał dobrze, a nad czym powinien jeszcze popracować.
  - Informowanie rodziców następuje w czasie ustalonych konsultacji, na zebraniach z rodzicami.
6. W przypadku tygodniowej i dłuższej absencji chorobowej ucznia nauczyciel ma obowiązek umożliwić uczniowi uzupełnienie wiadomości i umiejętności w ciągu tygodnia i wstrzymać się od oceniania w tym okresie.
7. Ocenianiu będą podlegały prace pisemne, odpowiedź ustna, praca na lekcji, wykonywane doświadczenia, prace domowe i prace dodatkowe.
8. Uczeń ma prawo zgłosić bez podania przyczyny nieprzygotowanie do lekcji 3 razy w semestrze. Nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza zaraz po wejściu do klasy. Zgłoszenie przez ucznia nieprzygotowania nie dotyczy zapowiedzianych pisemnych form sprawdzania wiedzy (np. sprawdzian, zapowiedziana kartkówka).
9. Uczeń ma prawo usprawiedliwić swoje nieprzygotowanie podając jego przyczynę przed rozpoczęciem lekcji (dłuższą nieobecność spowodowaną chorobą, trudną sytuacją rodzinną, uczestnictwem w zawodach i inną działalność na rzecz szkoły).

Kryteria oceniania

1. Głównymi obszarami oceniania są:
  - wiedza zdobyta przez ucznia,
  - umiejętności pozwalające uczniowi na gromadzenie i pogłębianie wiedzy
  - postawa ucznia wyrażająca się w dążeniu do samodzielnego zdobywania wiedzy.
2. Ocenę osiągnięć ucznia można sformułować z wykorzystaniem zaproponowanych kryteriów odnoszących się do sześciostopniowej skali ocen.

Ocenę niedostateczną uzyskuje uczeń, który nie spełnia poziomu wymagań koniecznych:

- nie opanował wiadomości i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych ani praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela,
- nie zna treści i zastosowań podstawowych praw, pojęć i systematyki fizycznej,
- nie potrafi sformułować obserwacji doświadczenia.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne dotyczące zapamiętania wiadomości:

- jest w stanie zapamiętać i przypomnieć sobie treści podstawowych praw fizyki, najważniejszych zjawisk fizycznych,
- rozwiązuje przy pomocy nauczyciela proste zadania teoretyczne i praktyczne,
- poprawnie formułuje obserwacje dotyczące doświadczenia,
- Do wymagań koniecznych jest zaliczane również opanowanie najbardziej przystępnych, najczęściej stosowanych i praktycznych treści programowych. Zdobyte wiadomości i umiejętności są niezbędne do dalszego kontynuowania nauki fizyki oraz przydatne w życiu codziennym. W świetle tego zapisu ocenę dopuszczającą uzyskuje uczeń, który:
  - ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki,
  - zna treść podstawowych praw, definicje najważniejszych wielkości, zapisuje właściwe prawa i wzory z przedstawionego zestawu, potrafi przygotować tablice wzorów z zakresu zrealizowanego materiału,
- rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, odczytuje wartości z wykresów, umie sporządzić wykres na podstawie tabeli, potrafi zapisać wzorem prawa lub definicje, obliczyć wartość definiowanych wielkości, wyprowadza jednostki,
- zna przykłady stosowania praw fizyki w życiu codziennym.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe dotyczące zrozumienia wiadomości. Uczeń przy niewielkiej pomocy nauczyciela:

- zna jednostki i relacje matematyczne wiążące zmienne występujące w prawach fizycznych,
- zna i potrafi wyjaśnić poznane prawa oraz umie je potwierdzić odpowiednimi, prostymi eksperymentami.

Wymagania podstawowe obejmują treści przystępne, proste, uniwersalne, niezbędne do dalszej nauki, użyteczne praktycznie dla ucznia. Według brzmienia powyższego zapisu ocenę dostateczną uzyskuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone podstawą programową na podstawie wymagań minimum programowego,
- ma umiejętności określone na ocenę dopuszczającą oraz rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności,
- interpretuje wzory i prawa w sposób odtwórczy, przekształca wzory, opisuje zjawiska, posługując się odpowiednią terminologią, z wykresu oblicza wartości wielkości fizycznych oraz wyznacza ich zmiany, interpretując wykresy.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające, które dotyczą stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych:

- posługuje się wiadomościami, które są rozszerzone w stosunku do wymagań podstawowych,
- potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania teoretyczne i praktyczne, korzysta przy tym ze słowników, tablic i innych pomocy naukowych, w tym w wersji elektronicznej.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- nie przyswoił w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w minimum programowym,
- opanował umiejętności określone na ocenę dostateczną oraz poprawnie rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, a także korzystając z wykresu, potrafi przedstawić występujące zależności w funkcji innych zmiennych,
- w obrębie danego działu umie powiązać różne prawa, zjawiska i zasady oraz zastosować je do rozwiązywania zadań rachunkowych i problemów teoretycznych, przeprowadza samodzielnie doświadczenie, stosując właściwe przyrządy i metody pomiarowe, a także poprawnie formułuje wniosek wynikający z doświadczenia.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające dotyczące stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach problemowych. Uczeń stosuje wiadomości i umiejętności do:

- przeprowadzania szczegółowej analizy procesów,
- projektowania doświadczeń potwierdzających najważniejsze prawa
- rozwiązywania złożonych zadań obliczeniowych, np. wyprowadzania wzorów, analizy wykresów.

Wymagania dopełniające obejmują treści o znacznym stopniu trudności, stosowane specjalistycznie. Wobec tego ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określony programem nauczania realizowanym w danej klasie,
- opanował umiejętności określone na ocenę dobrą oraz sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami z różnych działów, logicznie je łączy, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne zawarte w programie nauczania,
- stosuje posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów łączących różne działy,

- swobodnie posługuje się terminologią fizyczną.
- potrafi zaprojektować doświadczenie i przeprowadzić analizę wyników, uwzględniając rachunek błędów, a także podaje poprawne obserwacje sekwencji doświadczeń fizycznych i formułuje właściwy wniosek wynikający z przeprowadzonych reakcji następczych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania wykraczające, tzn. obejmujące wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza realizowany program nauczania w danej klasie:

- inicjuje akcje wykraczające poza ramy programowe,
- sporządza z własnej inicjatywy materiały stanowiące pomoc przy realizacji treści programowych,
- posługuje się bogatym słownictwem inżyniersko-technicznym,
- jest finalistą lub laureatem olimpiady,
- jest finalistą lub laureatem konkursu fizycznego zorganizowanego pod patronatem wojewódzkiego kuratora oświaty.

Wymagania wykraczające obejmują treści niezawarte w programie nauczania, mają charakter naukowo-specjalistyczny i znaczny stopień trudności. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności określone na ocenę bardzo dobrą,
- ma wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie,
- samodzielnie zdobywa wiedzę z różnych źródeł,
- rozwija swoje zainteresowanie przedmiotem,
- biegle rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne,
- przedstawia oryginalne sposoby rozwiązania zadań i samodzielnie rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy,
- samodzielnie planuje eksperymenty, przeprowadza je i analizuje wyniki,
- formułuje hipotezy i weryfikuje je jakościowo i ilościowo,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach z dziedziny fizyki,
- pomaga organizować szkolne konkursy fizyczne.

3. Podczas oceniania osiągnięć uczniów poza wiedzą i umiejętnościami należy wziąć pod uwagę:

- aktywność podczas lekcji,
- zaangażowanie w wykonywane zadania,
- umiejętność pracy w grupie,
- obowiązkowość i systematyczność,
- udział i uzyskane wyniki w konkursach,
- stosunek ucznia do wykonywania doświadczeń i obserwacji.

Metody sprawdzania osiągnięć

W nauczaniu fizyki ocenie będą podlegać następujące formy pracy:

1. Prace pisemne

- a. Kartkówki sprawdzające opanowanie i rozumienie wiadomości bieżących z co najwyżej 3 ostatnich tematów. Nauczyciel nie ma obowiązku zapowiadania kartkówek.
- b. Testy i sprawdziany sprawdzające opanowanie i rozumienie wiadomości bieżących z działu. Nauczyciel ma obowiązek zapowiedzieć sprawdzian z tygodniowym wyprzedzeniem.
- c. Prace pisemne oceniane są zgodnie ze skalą ocen
  - 0% - 29% niedostateczny (1)
  - 30% - 49% dopuszczający (2)
  - 50% - 69% dostateczny (3)
  - 70% - 84% dobry (4)
  - 85% - 99% bardzo dobry (5)
  - 100% celujący (6)
- d. Przy ocenianiu prac pisemnych będą brane pod uwagę:
  - spójność merytoryczna i językowa przedmiotu,
  - zastosowanie właściwego języka przedmiotu,
  - prawidłowość estetyka wykonania rysunków.
- e. Sprawdzian jest obowiązkowy. Uczeń, który nie pisał pracy pisemnej z powodu nieobecności w szkole, pisze ją w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
- f. Uczeń ma prawo poprawić ocenę w ciągu dwóch tygodni po otrzymaniu oceny. Termin i formę poprawy ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem.
- g. Nauczyciel jest zobowiązany do sprawdzenia prac pisemnych w ciągu dwóch tygodni, poinformowania uczniów o ocenie oraz pokazania prac uczniom, omówienia ich i ustalenia sposobu dokonania poprawy błędów.
- h. Nauczyciel w czasie sprawdzania prac pisemnych uczniów ma obowiązek poprawiania błędów ortograficznych, interpunkcyjnych i językowych.
- i. Uczeń przyłapany podczas sprawdzianu na niesamodzielnej pracy, używaniu lub posiadaniu niedozwolonych materiałów (ściągawki, telefon) otrzymuje z tego sprawdzianu ocenę niedostateczną.
- j. Nauczyciel przechowuje prace pisemne (sprawdziany) do końca roku szkolnego (31 sierpnia). Rodzic ma prawo wglądu w prace swojego dziecka na zebraniach i spotkaniach indywidualnych z nauczycielem.

2. Odpowiedź ustna

- a. Uczeń może być pytany z trzech ostatnich tematów lub z zadanej partii materiału (lekcja powtórzeniowa). Ocena z odpowiedzi nie podlega poprawie.
- b. Przy ocenianiu odpowiedzi ustnej będą brane pod uwagę
  - poprawne posługiwanie się językiem fizyki,
  - poprawność merytoryczna,
  - znajomość praw, zasad.

- c. Skala ocen odpowiedzi ustnej
- ocena niedostateczna - wypowiedź z poważnymi błędami merytorycznymi, niesamodzielna, pomijająca najważniejsze zagadnienia, nieznajomość podstawowych praw fizycznych,
  - ocena dopuszczająca - wypowiedź z błędami merytorycznymi, niesamodzielna, niepełna,
  - ocena dostateczna – wypowiedź z mało istotnymi błędami merytorycznymi, niepełna, samodzielna, omówienie podstawowych zagadnień.
  - ocena dobra - wypowiedź z mało istotnymi błędami merytorycznymi, samodzielna, niepełna, uporządkowane przytaczanie faktów,
  - ocena bardzo dobra - wypowiedź bezbłędna samodzielna, wyczerpująca, swobodne operowanie faktami,
  - ocena celująca - wypowiedź bezbłędna, samodzielna, swobodne operowanie faktami, integracja wiedzy z różnych dziedzin.

3. Doświadczenia

- a. Doświadczenia obejmują ćwiczenia praktyczne i obserwacje, które uczeń wykonuje podczas lekcji lub w domu.
- b. Przy ocenianiu zajęć praktycznych będą brane pod uwagę:
- przygotowanie stanowiska pracy i przestrzeganie zasad BHP,
  - organizacja pracy,
  - przygotowanie materiałów do zadań praktycznych,
  - samodzielność pracy.

4. Aktywność i praca na lekcji

- a. Aktywność i praca ucznia na lekcji są oceniane, zależnie od ich charakteru, za pomocą plusów i minusów.
- b. Aktywność i szczególne zaangażowanie w rozwiązywanie problemów na lekcji (za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką prawidłową odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązaniu problemu, przygotowanie do lekcji) nagradza się znakiem „+”. Po zdobyciu 5 plusów uczeń otrzymuje ocenę „bardzo dobry”.
- c. Minus uczeń może uzyskać m.in. za brak przygotowania do lekcji (np. brak przyrządów, zeszytu), brak zaangażowania na lekcji. Po zdobyciu 3 minusów uczeń otrzymuje ocenę „niedostateczny”.
- d. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt lekcyjny. Oceniane w nim będą zadane prace domowe i przygotowane samodzielnie notatki do lekcji powtórzeniowych.

5. Prace domowe

- a. Prace domowe obejmują np. karty pracy, zadania z podręcznika, notatki z lekcji. Przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność, poprawność i estetykę wykonania.
- b. Uczeń otrzymuje „-” gdy nie odrobił pracy domowej i nie zgłosił nieprzygotowania nauczycielowi.
- c. Uczeń ma obowiązek uzupełnić brakującą pracę domową na następną lekcję.

6. Zadania dodatkowe

- a. Zadania dodatkowe, pozalekcyjne obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, prace projektowe wykonane indywidualnie lub zespołowo, przygotowanie gazetki ściennej, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji, udział w konkursach.
- b. Przy ocenianiu prac dodatkowych będą brane pod uwagę:
  - pomysłowość, inwencja twórcza i nowatorstwo,
  - samodzielność, zaangażowanie oraz ilość włożonej pracy,
  - różnorodność zastosowania materiałów i technik.
- c. Szczególne osiągnięcia uczniów, w tym udział w konkursach przedmiotowych, szkolnych i międzyszkolnych, są oceniane oceną bardzo dobrą lub celującą w zależności od miejsca i rangi konkursu.

Tryb ustalenia oceny śródrocznej i rocznej

1. Nauczyciel fizyki informuje na początku roku szkolnego uczniów i rodziców o:
  - wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych,
  - sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia,
  - warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.
2. Gdy w wyniku klasyfikacji śródrocznej okaże się, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi lub utrudni mu kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej, szkoła umożliwi uczniowi uzupełnienie braków.
3. Przed rocznym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej - w terminie dwóch tygodni przed zebraniem rady pedagogicznej, o zagrożeniu oceną niedostateczną – miesiąc przed zebraniem rady pedagogicznej. Uczeń może wtedy starać się o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej.
4. Nauczyciel ustala śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne na podstawie ocen cząstkowych ucznia.
5. Jeżeli uczeń lub jego rodzice uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna została ustalona niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, mogą złożyć zastrzeżenia do dyrektora – w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia zajęć. Jeśli dyrektor uzna je za zasadne, może zdecydować o przeprowadzeniu sprawdzianu wiadomości, na podstawie którego ustala się roczną ocenę klasyfikacyjną z tych zajęć edukacyjnych.
6. Jeżeli uczeń otrzymał negatywne roczne oceny klasyfikacyjne z jednych lub dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć.
7. Rada pedagogiczna może raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Rada bierze pod uwagę możliwości edukacyjne ucznia. Jest to możliwe tylko wtedy, gdy wspomniane zajęcia są realizowane w klasie programowo wyższej.

8. Procedura składania zastrzeżeń opisana w pkt 5 jest stosowana także w przypadku oceny ustalonej po egzaminie poprawkowym (termin na zgłaszanie zastrzeżeń to 5 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu).
9. Uczeń może nie być klasyfikowany z fizyki, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach.